

POSUDEK BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

3. lékařská fakulta - Univerzita Karlova

Autor práce: Kateřina Hartmanová

Vedoucí práce: Doc. MUDr. Irena Aldhoon Hainerová, Ph.D.

Název práce: Telemedicína jako prostředek ke zlepšení nutričních návyků u dospívajících s nadměrnou tělesnou hmotností
Telemedicine as a tool for nutrition support in adolescents with body weight issues

Autor posudku:

(jméno, příjmení,
zaměstnavatel,
kontakt - e-mail,
telefon):

RNDr. Hana Zamrazilová, Ph.D., Endokrinologický ústav,
hzamrazilova@endo.cz

Oponent/konzultant, vedoucí práce- nehodící se škrtněte

Body

V hodnocení využijte slovní vyjádření s respektováním charakteru a zaměření práce

0-4

1 Aktuálnost problematiky, originalita práce, praktická potřeba a uplatnění předpokládaných výstupů práce...

4

Téma je originální, řešená problematika vysoce aktuální, výstupy bakalářské práce mají velmi dobrý potenciál pro uplatnění v klinické praxi. Je všeobecně známo, že vysoká prevalence nadměrné tělesné hmotnosti dětí a dospívajících představuje celosvětově významný zdravotnický problém. Péče o tyto pacienty je časově i ekonomicky velmi nákladná. V České republice se péči o jedince s nadměrnou hmotností v první řadě věnují praktičtí lékaři pro děti a dorost a endokrinologové. Ti ovšem mnohdy nemají žádnou, nebo jen velmi omezenou, možnost blízké spolupráce s dalšími odborníky – nutričními terapeuty, fyzioterapeuty, psychoterapeuty – jejichž úloha je ovšem v komplexní péči o jedince s nadměrnou hmotností nezastupitelná. Telemedicína by mohla zvýšit dostupnost této specializované péče. Pokud se projekt KAMP ukáže být úspěšný, může velmi dobře pomoci jak při časně intervenční cílové skupiny, tak i jako navazující program, např. po pobytových redukčních režimech v lázních či léčebnách.

2 Samostatnost zpracování, vzhled autora do problematiky, přehled nejzávažnějších domácích i zahraničních literárních pramenů, databází, a to i v širších souvislostech zejména s ohledem na praktické výstupy....

3

Teoretický úvod prokazuje dostatečný vzhled autorky do řešené tematiky. Poměrně komplexně je uvedena problematika nadměrné hmotnosti, a to včetně faktorů, které jí ovlivňují, výživových doporučení, kognitivně-behaviorální terapie. Stručně je představeno i téma telemedicíny. Uvedené informace jsou doloženy tuzemskými i zahraničními odkazy.

3 Formulace cílů a záměrů práce, výzkumných otázek, hypotéz. Samostatné zvládnutí odborného problému, získaných údajů, odborného textu. Výsledky a závěry práce, skutečný praktický i teoretický přínos práce...

2

Ač je cíl bakalářské práce formulován poněkud neobratně (primární cíl, podcíle, dílčí cíle), je zřejmé: zjistit, zda má telemedicína (tj. zde, v pilotním programu KAMP, vedená skupinová online nutriční, pohybová a psychologická edukace) vliv na zlepšení nutričních návyků a vědomostí u adolescentů s nadměrnou tělesnou hmotností, zda bude schopna poskytnout dostatečnou podporu pro zlepšení celkového procesu léčby obezity u adolescentů. Toto by mělo být prokázáno na základě dvou dílčích cílů: 1) pomocí dotazníků zmapovat výchozí stravovací návyky u adolescentů a odhalit dosavadní znalosti o výživě zkoumané skupiny, 2) sledovat vliv edukační intervence na antropometrické parametry před zahájením a po skončení intervence (tj. 12týdenního programu KAMP, včetně online různých edukačních setkání).

Hypotéza: Bohužel nebyla stanovena. Nicméně, výzkum by měl být zahájen stanovením jasného výzkumného problému (co chci řešit, na jaké konkrétní otázky chci odpovědět), hypotézu výzkum následně testuje a na závěr potvrdí/vyvrátí.

Metodika: Bakalářská práce, která byla realizována v rámci pilotního 12týdenního programu KAMP, hodnotí data dotazníkového šetření zaměřeného na stravovací návyky a znalosti o výživě a antropometrického měření provedeného u adolescentů na počátku a na konci programu KAMP, v jehož průběhu bylo realizováno 6 online edukačních nutričních setkání. Dotazníky byly sestaveny autorkou bakalářské práce.

Statistické analýzy: Použita je pouze popisná statistika (procenta, průměr, medián). Bylo by vhodné použít rovněž údaje o míře variability dat (mezikvartilové rozpětí, směrodatná odchylka, apod), např. hodnota průměrného věku může být s ohledem na četnost souboru (celkem 19 jedinců) a povolené vstupní věkové rozmezí 12–19 let ovlivněna jednou extrémní hodnotou. Pro popis parametru obvod pasu by bylo vhodnější použít z-skóre, protože data nejsou hodnocena s ohledem na věk a pohlaví (podobně jako u BMI).

Zcela chybí statistické metody pro hodnocení/porovnání získaných dat – není tedy např. možné konstatovat, že došlo k signifikantnímu snížení z-skóre BMI a obvodu pasu, protože toto nebylo nijak statisticky testováno (např. párovým t-testem). Stejně tak nebyl použit žádný statistický test pro hodnocení frekvencí odpovědí v dotazníkovém šetření (např. chi-test).

Výsledky: Dva kurzy programu KAMP zahájilo celkem 19 účastníků (8 chlapců, 11 dívek) – vstupní a výstupní antropometrická data jsou pravděpodobně kompletní u celého souboru (Tab. 1 neuvádí četnosti). Vstupní a výstupní dotazníková data nejsou dostupná od všech účastníků (Tab. 2, dotazník nutričních preferencí: 18, resp. 12 odpovědí při vstupu, resp. na konci programu; Tab. 3, dotazník nutričních znalostí 15, resp. 12 odpovědí při vstupu vs. na konci programu). Při popisné statistice je toto akceptovatelné, pokud by byla data statisticky hodnocena, bylo by potřeba pracovat s tou částí souboru, která má kompletní matici dat. Některá dotazníková data jsou komentována ve výsledkové části poměrně volně (... téměř všichni...), např. str. 57–58.

Celkově lze ale konstatovat, že bakalářská práce, má praktický dopad a byla přímo ověřena v praxi – prezentována jsou data již ze dvou turnusů programu KAMP. Zda se program podaří včlenit do standardní péče o děti a dospívající s nadměrnou hmotností, se ukáže v průběhu doby, nicméně potenciál programu je zřejmý.

4 Formální zpracování práce, jazyková a stylistická úroveň, rozsah práce, grafická úprava práce, dodržení publikační normy...

Jazyková a stylistická úroveň je dostatečná, rozsah práce odpovídající. Výsledková část je doplněna jednoduchými grafy a tabulkami.

Formální připomínky:

- V řazení kapitol je lépe nejprve definovat cíle práce a následně popsat zvolenou metodiku, nikoliv naopak.
- V textu se objevují poměrně často sekundární citace – zejména citace 1 a 12.
- Některá konstatování by bylo vhodné podpořit citací, např. str. 38: *Obezita má za následek i předčasná úmrtí či zkrácení života v průměru až o 5 let v porovnání s jedinci s normální tělesnou hmotností. Dalším doprovázejícím faktorem dětské obezity je rozvoj metabolického syndromu, který je dle International Diabetes Federation (IDF) definován....*
- V seznamu citované literatury se objevuje použití různých citačních stylů.

2

Body
celkem

11

**Poznámky,
doplňky
posuzovatele:**

Velmi zajímavá práce provedená v rámci pilotního programu KAMP. Doporučuji provést statistické analýzy (popř. rozšířit data o údaje z dalších turnusů, pokud jsou k dispozici) a publikovat výsledky.

**Otázky k
obhajobě:**

Uvádíte, že v průběhu online setkání se účast dospívajících snižovala, v průměru byla prezence na hodinách zastoupena 56 % z celkového počtu dospívajících. Můžete prosím upřesnit průměrnou docházku jednotlivců? Byla absence u všech přibližně stejná, či byli identifikováni např. někteří „výrazní“ absentéři ve srovnání se zbytkem skupiny?

Údaje o 8 chlapcích a 11 dívkách byly získány ze dvou turnusů. Jakou velikost skupiny shledáváte z hlediska efektivity online edukace jako optimální? Jaké další faktory z Vaší zkušenosti pozitivně/negativně ovlivňují průběh online edukace?

Považovali účastníci některé z online sezení (nutriční, pohybová edukace, KBT) za důležitější, více nápomocná?

Měla jste možnost odpovědi dotazníků s účastníky programu konzultovat při osobní návštěvě, např. pokud si nebyli jistí s odpovědí?

Hodnocení celkem: *Doporučuji práci k obhajobě*

Návrh klasifikace práce: *velmi dobře*

Datum:

18.6.2023

Podpis:

Rej Janovik

* nehodící se vymažte nebo škrtněte

Doporučená klasifikace celkového hodnocení BODY	KLASIFIKACE	Poznámka
13 a více	Výborně	Minimálně dva body v každé položce
9 až 12	Velmi dobře	Minimálně jeden bod v každé položce
6 až 8	Dobře	Maximálně možná jedna "nulová" položka
5 a méně	Nedostatečně	Více jak jedna "nulová" položka